

Plateosaurus

Den første langhals

Den mest kendte dinosaur fra Triastiden er nok plateosaurus. Den er både fundet i Østgrønland og flere forskellige steder i Europa, fordi kontinenterne hang sammen dengang. Arterne kunne derfor bevæge sig frit fra sted til sted. Plateosauren var en såkaldt prosauropod. Altså en slags forløber – eller fætter – til de senere sauropoder, de enorme, langhalsede dinosaurer. Dem kender du sikkert fra film og bøger. Plateosaurens hals var ikke lige så lang som dens senere slægtninges, og forskerne er stadig i tvivl om, om den gik på to eller fire ben. Til gengæld var den væsentlig større end de fleste andre dyr, som levede på denne tid – og den havde bladformede tænder, som var gode til at rive blade af træerne med. Kindtænder til at tygge med var endnu ikke udviklet i Triastiden, så alle de blade den slugte, blev kværnet af afrundede sten, som den havde liggende nede i maven. Det var sten, den havde slugt til netop det formål. Den havde også lange kløer på hænder og fødder, som den kunne bruge til at gribe fat om grenene med. Eller til at forsvare sig med. Plateosauren har dog sandsynligvis ikke haft så mange naturlige fjender. Den var jo større end de fleste andre dyr på dens tid.

Mysteriet om plateosaurus

Plateosauren er en af de dinosaurer, som forskerne ved allermest om, fordi man har fundet over 100 eksemplarer. Det er langt flere, end man har af de fleste andre dinosaurer. Alligevel har forskerne været meget uenige om, hvordan den levede og bevægede sig. De finder stadig ud af flere og flere ting om plateosauren. For eksempel fandt ekspeditionen i Grønland i 2012 en mindre plateosaur, som nok var en unge. Den kan fortælle forskerne om, hvor hurtigt plateosauren voksede. Det kan man se på knoglernes struktur, og det kan så igen fortælle noget mere om dyrets indre energi. Altså om den selv kunne danne varme eller havde brug for solens hjælp – om den var varmlodet eller koldblodet. Plateosauren var en af de allerførste dinosaurarter, der fik et navn. Det skete allerede i 1837, selvom man i starten var i tvivl om, om den overhovedet var en dinosaur. Plateosauren har altså været omgærdet med meget mystik i tidens løb.